

Zeg niet zomaar 'wegberm' tegen een wegberm

Bijna iedere dag fiets ik langs de grote ring (zijnde de N32) van Roeselare heen en terug naar het werk. Niets speciaals zou je zeggen. Enkele kilometers van autogebrom, beton en asfalt. Tot je oog krijgt voor de bloemen aan de wegberm. Bij het maken van een opsomming (proberen) val je bijna letterlijk achterover van het aantal bloeiende soorten. Pas dan wordt het duidelijk welke diversiteit hier aanwezig is. Bij wijze van voorbeeld wil ik een gezonde greep hieruit doen, wel wetende dat er nog soorten zullen zijn die aan mijn oog voorbij zijn gegaan.

Witte en rode klaver, witte en gele honingklaver, grote brandnetel, duizendblad, wilde peen, akkerdistel, speerdistel, wegdistel, kleine klaver, gewone rolklaver, klapproos, riet, lisdodde, boeren-

wormkruid, heeblaadjes, groot- en klein kaasjeskruid, kleine klis, paardenbloem, St-Jacobs kruiskruid, bezemkruiskruid, Canadese fijnstraal, gewone bereklauw, zevenblad, reukloze kamille, heermoes, kattenstaart, harig wilgenroosjes, scherpe- en kruipende boterbloem, smalle- en grote weegbree, bijvoet, St-janskruid, klein streepzaad, hagewinde, ridderzuring, smeerwortel, vogel- en ringelwikke, wilde cichorei, melkdistel, akkermelkdistel, raket, biggekruid, kompassla, knopherik, herik, braam, perzikkruid, madeliefje, varkensgras, koninginnekruid, pastinaak, lathyrus, melganzevoet, wouw, teunisbloem, kaardenbol, heggendoornzaad, akkerkool, harig knopkruid....

Tip voor de fietser:

Als je langs de ring fietst, laat je oog

eens vallen op de bloemenpracht aan de rechterzijde. Blijf echter attent voor het drukke verkeer. Wegbermen langs andere wegen geven niet altijd even veel bloemendiversiteit.

Dirk Vandewalle

Steeltjeszwammen: éénheid in verscheidenheid

Grote oranje bekerzwam - *Aleuria aurantia* © Jimmy Desmet

Oranje aderzwam - *Phaeolus radiata* © Jimmy Desmet

Grote sponszwam - *Sparassis crispa* © Jimmy Desmet

De meeste 'grote paddenstoelen' die we in het veld waarnemen, behoren tot de 'steeltjeszwammen'. Deze term verwijst niet naar paddenstoelen met een duidelijke steel en hoed, maar naar de voortplantingsorganen. De sporen worden namelijk gevormd op korte steeltjes, die ontspruiten aan knotsvormige cellen. Deze knotsvormige cellen zijn dus de eigenlijke voortplantingsorganen.

Wanneer de sporen gevormd worden op de buitenkant van de paddenstoel spreken we van 'vlieszwammen', wanneer de sporenvorming in de 'buik' van de paddenstoel gebeurt spreken we van 'buikezwammen'.

In dit nummer bespreken we de vlieszwammen, de buikezwammen komen in het decembernummer aan bod.

Bij vlieszwammen komen de voortplantingscellen verspreid over het vruchtlichaam voor of ze kunnen aaneengroeien tot een zogenaamd kiemvlies. De plaats waar dat kiemvlies op de paddenstoel voorkomt maakt een grove indeling van de steeltjeszwammen mogelijk.

Bij **korstzwammen** komt het kiemvlies verspreid voor op de bovenkant van de zwam. De oranje aderzwam is daar een mooi voorbeeld van. Zoals de naam al aangeeft vormt de paddenstoel brede, korstvormige plakken met een schitterende oranje tot rode kleur. Het oppervlak is sterk aderig geplooid. Op die manier wordt aan oppervlaktevergroting gedaan en kan de paddenstoel nog meer sporen produceren.

De waaierkorstzwam vormt waaievormige, afstaande hoeden. De paddenstoel is

met een versmalde basis aan dode takken of stammen van loofbomen gehecht. Het kiemvlies komt voor op de binnenwand van fijne buisjes. Die buisjes eindigen in een gaatje, zodat de sporen kunnen vrijgelaten worden. De waaierkorstzwam wordt dan ook een 'gaatjeszwam' genoemd.

Boleten, zoals het eekhoorntjesbrood, hebben net zoals de 'gaatjeszwammen' buisjes onder hun hoed. Bij de boleten kan die buisjeslaag echter gemakkelijk van de hoed verwijderd worden, wat bij de 'gaatjeszwammen' niet mogelijk is.

Zwammen die tot de **koraalzwammen** behoren hebben een sterk vertakt, koraalvormig uiterlijk. Het kiemvlies komt hier verspreid voor over de bovenste helft van het vruchtlichaam. De grote sponszwam is daar een fantastisch voorbeeld van.

Bij **stekelzwammen**, zoals de gele stekelzwam, komt het kiemvlies verspreid voor op stekeltjes aan de onderkant van de hoed.

Bij de familie van de **hanekammen**, zoals de gele trechtercantharel komt het kiemvlies ook voor aan de onderzijde van de hoed, maar dan op plooiervormige ribben die sterk op plaatjes lijken.

En daarmee komen we naadloos terecht bij de grootste groep 'steeltjeszwammen': de **plaatjeszwammen**. Het kiemvlies heeft zich hier uitwendig ontwikkeld op plaatjes.

Tekst: Koen Maes

Foto's: Jimmy Desmet